

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การเข้าถึงบริการสาธารณสุขของแรงงานข้ามชาติ
ในโรงพยาบาลปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายอารีย์ เจตน์ดำรงเลิศ

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

การศึกษาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของแรงงานข้ามชาติในโรงพยาบาลปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของแรงงานข้ามชาติในโรงพยาบาลปาย และต้องการทราบถึงปัญหา ข้อจำกัดและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของแรงงานข้ามชาติในโรงพยาบาลปาย โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการอธิบายเชิงพรรณนาในประเด็นข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยมีประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาใช้บริการสาธารณสุขของโรงพยาบาลปาย จำนวน 10 ราย และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณสุขแก่แรงงานข้ามชาติของโรงพยาบาลปาย จำนวน 5 ราย ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค พยาบาลผู้ป่วยนอก พยาบาลผู้ป่วยใน แพทย์ และนักสังคมสงเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า แรงงานข้ามชาติได้รับสิทธิในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของโรงพยาบาลปาย ได้อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันกับประชาชนชาวไทย ในกรณีที่มีบัตรประกันสุขภาพของแรงงานข้ามชาติ ส่วนแรงงานข้ามชาติที่ไม่มีบัตรประกันสุขภาพจะเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในราคาถูกและหรือได้รับการอนุเคราะห์ค่ารักษาพยาบาลตามความเหมาะสม แรงงาน

ข้ามชาติได้รับการอำนวยความสะดวก การเอาใจใส่จากแพทย์และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลปาย แรงงานข้ามชาติจะได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคที่เป็นอยู่ การปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง และการดูแลสุขภาพอนามัยตัวเองและครอบครัว เพื่อป้องกันโรคทั้งที่เป็นโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ ทั้งนี้ในการศึกษาความพึงพอใจ และมูลเหตุจูงใจของการเข้ามารับบริการสาธารณสุขในโรงพยาบาลปายของแรงงานข้ามชาติ พบว่า เกิดจากความเชื่อถ้อยและเชื่อมั่นในการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลปาย ที่มีอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย มีแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในการรักษาโรค ซึ่งเมื่อมารับการรักษาพยาบาลแล้วหายจากอาการเจ็บป่วยและได้รับความรู้และมีความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวมากขึ้น โดยที่โรงพยาบาลปายมีระบบการจัดบริการที่ดี มีประสิทธิภาพรวดเร็ว โดยเสียค่าใช้จ่ายในราคาถูกและสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มารับบริการ ได้อย่างตรงกับความต้องการได้มากที่สุด

ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดที่พบ ได้แก่ แรงงานข้ามชาติมีปัญหาด้านการสื่อสาร การไม่มีบัตรที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองและไม่มีบัตรประกันสุขภาพแรงงานข้ามชาติ ขาดความตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพ อนามัยของตัวเองเบื้องต้น และขาดความเข้าใจในสิทธิประโยชน์จากบัตรประกันสุขภาพ ส่วนข้อจำกัดที่พบ ได้แก่ สิทธิการเข้าถึงบริการสาธารณสุข กรณีที่ไม่มีบัตรประกันสุขภาพ การเข้าถึงยารักษาโรคที่อยู่นอกเหนือบัญชียาหลักและข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของแรงงานข้ามชาติ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดข้างต้น ได้แก่ การดำเนินการให้มีบุคลากรในท้องถิ่นเข้ามาเป็นล่ามในการประสานการสื่อสาร การให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่แพทย์ เจ้าหน้าที่และแรงงานข้ามชาติ การสร้างเครือข่ายกลุ่มแรงงานข้ามชาติในพื้นที่ เพื่อดูแลกลุ่มเพื่อนร่วมชาติพันธุ์เดียวกัน และการประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้นำชุมชน นายจ้าง หรือผู้ประกอบการในการสร้างความร่วมมือและร่วมแก้ไขปัญหาการไม่มีบัตรที่ถูกต้องตามกฎหมาย การรณรงค์และส่งเสริมให้แรงงานข้ามชาติมีบัตรประกันสุขภาพ การสร้างความตระหนักรู้ ส่งเสริมการดูแลเอาใจใส่ต่อสุขภาพของตนเอง และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการมีบัตรประกันสุขภาพเพื่อให้แรงงานข้ามชาติได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลอย่างทั่วถึงเสมอภาคเท่าเทียมกับประชาชนชาวไทย และสามารถเข้าถึงการได้รับยาที่อยู่นอกเหนือบัญชียาหลัก โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียในราคาที่ถูกลงที่สุด

Independent Study Title Accessibility to Public Health Service of Migrant Workers in Pai Hospital, Pai District, Mae Hong Son Province

Author Mr. Aree Jatdumronglerd

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Associate Professor Dr. Kosum Saichan

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the accessibility to public health service of the migrant workers in Pai Hospital, Pai district, Mae Hong Son province 2) to study problems, limitation, and the solution guidelines in the public health service accessibility of the migrant workers in Pai Hospital. Qualitative research was used for this study and descriptive explanation was used to describe the interview findings. There were 2 population samples, 10 migrant workers who used the services from Pai Hospital and 5 involving public health service staff consisting of a health promotion and disease prevention staff, an outpatient nurse, an inpatient nurse, a doctor, and an almoner.

The results found that migrant workers with health insurance cards acquired rights to access public health in Pai Hospital as equal as Thai citizens. Without the cards, migrant workers paid low fees or were funded appropriately. They were facilitated and looked after by doctors and involving Pai Hospital staff. Migrant workers gained knowledge about the diseases they had, what they needed to do, and how to take care of themselves and their family's health to prevent contagious disease and non-communicable disease. The study of satisfaction and motivation in choosing Pai Hospital found that migrant workers had trust and confidence in Pai Hospital

treatment where they were recovered from their sickness and there were new medical equipment and specializing doctors. They had a better perception of taking care of their health along with their family. Pai Hospital had good, efficient, and fast management service with low costs and could meet users' expectation most.

Problems, obstacles, and limitations were the migrant workers had communication problems, did not hold legal cards, had illegal migrant status, and did not have health insurance cards. Primarily, migrant workers lacked awareness in taking care of health. They lacked understanding of insurance card's privilege. The limitations were the accessibility to public health services without health insurance cards, the accessibility to non-essential drugs, and the cost limitation in migrant workers' treatment.

Guidelines in solving the aforementioned problems and limitations were 1) manage local personnel as a translator in coordinating and communicating 2) manage the services to facilitate doctors, staff, and migrant workers 3) create a migrant workers network in the area to look after their ethnic group 4) cooperate with the Tambon health promotion hospitals, the community leaders, and employers or entrepreneurs to cooperate and solve the lack of legal cards 5) make a campaign and promote the migrant workers to have health insurance cards 6) raise awareness and promote them to take care of their own health and 7) publicize about holding insurance cards to migrant workers in order to acquire health rights as equal as Thai citizens in order to access to the non-essential drugs for no charge or for the cheapest prices.